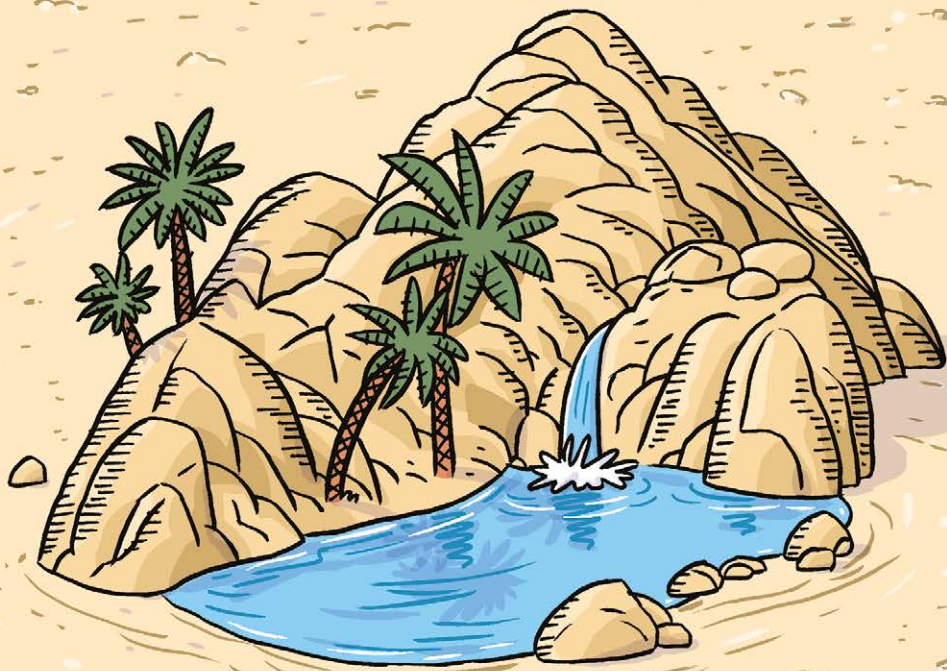

40

Leeftocht

JAARGANG 40 | NR 4 | DECEMBER 2024

BIJ DE COVER

DECEMBER

Ontmoeting
bij de bron

Als je op tocht bent, is het belangrijk om voldoende te drinken. Een bron is de plaats bij uitstek om je te verfrissen, om even te rusten en om weer wat op je positieven te komen.

Een bron is ook een plaats van ontmoeting. Toevallige contacten kunnen een hele verandering teweegbrengen. Een onverwacht gesprek kan soms leiden tot diepgaande uitwisseling.

Je verfrist je niet alleen met water. Je kan ook herbronnen aan wat je ontdekt als je stilstaat bij de essentie, bij de Bron in je leven. Het is belangrijk dat je weet van waaruit je de dingen doet.

IN DIT NUMMER

We staan stil bij een verhaal over een ontmoeting bij een bron. Rebecca, een meisje dat water komt putten, neemt er een beslissing die haar leven zal bepalen. Ze gaat in op een eenvoudige vraag om een vreemdeling water te geven en neemt een besluit dat vergaande gevolgen zal hebben. Geen gemaar, geen excuses, maar vastbesloten volgt ze haar hart.

We staan ook stil bij de tijd van het jaar, de advent en Kerstmis. Maria krijgt een boodschap die haar leven zal veranderen. Ook haar besluit zal verre gaande gevolgen hebben. Zowel Rebecca als Maria zeggen volmondig *ja*.

We staan ook stil bij het Heilig Jaar, dat deze maand begint en loopt tot december 2025. Het thema van dat jaar is 'Pelgrims van Hoop'. Ons jaarthema sluit er nauw bij aan.

JAARGANG 40 | NUMMER 4

LEEFTOCHT

Leeftocht. Proviant voor onderweg, een verademing voor onderwijzers.
Maandelijks inspiratiebron: [pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/leeftocht](mailto:pro.katholiekonderwijs.vlaanderen@leeftocht)
Impressies zijn welkom op leeftocht@katholiekonderwijs.vlaanderen

v.u. Bruno Vanobbergen

In de Bijbel

‘Ga uw gang, heer’, antwoordde ze, en dadelijk liet ze de kruik op haar hand glijden en gaf hem te drinken.

Gen 24,18

Maar Rebecca’s broer en haar moeder zeiden: ‘Laat het meisje nog een dag of tien bij ons blijven, daarna mag ze met u mee.’ Hij antwoordde echter: ‘Houd mij niet op nu de Heer mij heeft laten slagen. Sta mij toe te vertrekken en terug te gaan naar mijn meester. ‘Laten we het meisje zelf roepen’, zeiden ze, ‘en haar vragen wat zij wil.’ Dus riepen ze Rebecca en vroegen haar: ‘Wil je met deze man meegaan?’ ‘Ja’, antwoordde ze.

Gen 24,55-58

Deze Bijbelverzen vatten het leven van Rebecca samen. Abraham had zijn knecht uitgestuurd om een geschikte vrouw te zoeken voor zijn zoon Isaak. Aan een bron ontmoet hij Rebecca, de dochter van Laban, die hem op zijn vraag niet alleen water geeft, maar ook zijn kamelen verzorgt. Dat is voor hem het teken. Hij vergezelt het meisje naar haar familie en op de vraag of ze direct mee wil vertrekken, zegt ze volmondig *ja*.

Rebecca zal nog een belangrijke rol spelen in de geschiedenis van Israël als de moeder van Jacob, maar in de manier waarop ze zonder protesteren *ja* zegt op haar roeping, is ze de voorafbeelding van Maria. Ook zij, een eenvoudig meisje, zegt volmondig *ja* op de boodschap van de engel dat ze de moeder van God zal worden: ‘Laat met mij gebeuren wat u gezegd hebt.’ (Lc 1,38).

Zowel Rebecca als Maria voelden dat ze op een keerpunt stonden in hun leven. In onze tijd wordt roeping dikwijls vertaald als het vervullen van je eigen bestemming, de weg die je zelf kiest. Voor Rebecca en Maria was hun roeping in te gaan op een vraag, met alle bijhorende onzekerheden. Door hun onvoorwaardelijke *ja* zetten ze zichzelf opzij om die roeping te vervullen.

In de advent kijken we uit naar de geboorte van Jezus. Zonder het jawoord van Maria was Kerstmis onmogelijk geweest. Zonder het jawoord van Rebecca was Jacob niet de vader geworden van de twaalf stammen van Israël. Soms is een gedurfde beslissing nodig om tot grootse dingen te komen.

Next level

De pers staat vol met alarmerende berichten over het onderwijs. Van een dalend niveau en slechte resultaten in internationale testen tot een tekort aan leraren: de crisis lijkt compleet.

Misschien moeten we onderwijs (weer) leren zien als een roeping. In plaats van ons te concentreren op de problemen, kunnen we ons de vraag stellen: durven we de kansen zien? Zien we voldoende de talenten en mogelijkheden van de jongeren en gaan we ermee aan de slag? Durven we voluit *ja* zeggen tegen *alle* jongeren?

Blikopeners

De Amerikaanse zangeres Lauren Daigle begeisterte haar publiek met haar optreden in de Ancienne Belgique (juli 2024). Haar benadering van volmondig *ja* zeggen drukt ze uit in haar nummer *You Say*.

*Am I more than just the sum
of every high and low
Remind me once again of who I am
because I need to know*

Ben ik meer dan alleen de som
van elke hoogte en laagte
Herinner mij er opnieuw aan wie ik ben
want ik moet het weten

De verkondiging aan Maria van de Velde, Adriaen 1667
© Rijksmuseum Amsterdam

In het toneelstuk *De boodschap aan Maria* vertelt de Franse schrijver Paul Claudel het verhaal van Violaine. Als oudste dochter wordt ze door haar vader voorbestemd tot een rijk huwelijk. En toch kiest ze voor een melaatse kerkenbouwer waardoor ze zelf de ziekte krijgt en verbannen wordt. Het prachtige verhaal eindigt in de kerstnacht met een mirakel wanneer ze volmondig *ja* zegt op haar roeping. Ze redt het kind van haar zuster en de man die ze had moeten trouwen en ze vergeeft iedereen die haar verstoten heeft.

Het bronzen beeld *Expecting Something* (2005) van Alyosha Kafedzhijski (Bulgarije, 1937) staat in een subtiel grasdal op een betonnen sokkel. Aan de binnenkant van het frame symboliseren enkele knoppen en blaadjes nieuw leven. Tussen drie gestileerde staande figuren met hoekig gelaat zit één figuur echter neer. De dame vertelt haar familie net dat ze zwanger is. Het werk is een familieportret vol dankbaarheid aan het leven en hoop voor de toekomst.

© Collection Hugo Voeten, 2024, tentoongesteld in Beeldentuin Hugo Voeten (Geel)

Bezinning en gebed

Heer,
Leer mij volmondig ja zeggen.
Leer mij te zijn zoals Rebecca,
meer te geven dan gevraagd wordt en
vrijuit mee te gaan op onbekende paden.

Leer mij volmondig ja zeggen.
Leer mij te zijn zoals Maria,
mijn twijfels opzij te zetten
en mijn roeping te aanvaarden.
Amen.

Hoe lang is het geleden
dat je nog eens ja hebt gezegd.
Gezégd,
niet getypt tussen het scrollen door.
En alleen ja,
met hooguit
een warme lach erachteraan.
Geen maar, geen misschien.
Twee letters slechts
voor een volmondige belofte.

RUTH

Hymne voor het jubeljaar 2025

Bas Suijkerbuijk schreef een Nederlandse bewerking van de tekst van Mgr. Pierangelo Sequeri op de muziek van Francesco Meneghello.

*Vlam van liefde, hoop die ons doet leven,
hoor ons lied, een lofzang uit ons hart.
Gij, de bron van vred' en eeuwig leven,
laat ons veilig voortgaan aan uw hand.*

Beluister de volledige hymne op youtube:
<https://www.youtube.com/watch?v=dMKuy4vvp88>

Opnieuw kiest God ervoor
om met Kerstmis
als kind op aarde te komen.

Niet als een koning
met macht en praal
maar als een pasgeborene
zonder rang of stand.

Zonder voorrechten
en niet omringd door lijfwachten
maar als een thuisloze
buiten in een stal.

Alleen zijn naam
deed vermoeden
dat zijn toekomst
ons allen ten goede zou komen:

Emmanuel - God met ons
Jezus - Jahweh redt.

TOON VANDEPUTTE

Bezinning en gebed

Jubelklanken.
Hoor je ze?
Ze verklanken dat Jezus
nieuwgeboren in de buurt is.

*Zullen we gaan kijken?
Gaat de deur van je leven open?*
We krijgen de kans om Hem
- in levende lijve - te ontmoeten.

*Hoe zou Hij zijn?
Wat zal Hij zeggen?
Hoe zal Hij ons aanspreken?
Welke gebaren zijn Hem eigen?
(H)erken je Hem?*

Ga je mee?
Pelgrims onderweg naar de Bron.
Liggend in een voederbak:
de Weg, de Waarheid en het Leven.

Een jubeljaar vol zegen ...

RIK DEPRÉ

Een onverwachte wending:
God als pelgrim.
God is de komende.
God is de grote initiatiefnemer.

Een diep religieus gevoel zegt wel
dat de mensen Godzoekers zijn.
Echter, het is net andersom:
God is menszoeker.

Advent: als een pelgrim
komt God in Jezus naar ons toe.
Wij zijn de eindbestemming.

Maria leert ons:
geloven gaat over bewegen,
Gods bewegen naar ons toe.

Hij zal zich in grensgebied
- net voorbij het vertrouwde -
als een vreemdeling
op onze aarde neerleggen.

Mag Hij bij jou thuiskomen?

RIK DEPRÉ

De **adventsaffiche** kan worden bijbesteld: € 1,50 + verzendingskosten via webshop.katholiekonderwijs.vlaanderen.

Uitgeverij Muurkranten maakt **bezinningskaarten** voor de advent en Kerstmis 2024. UM, Monnikenwerve 1, 8000 Brugge – 050 31 26 01 – info@muurkranten.be – www.muurkranten.be. Prijs per stuk: € 0,50 (korting vanaf 25 ex.) + verzendingskosten (€ 5,50).

Katholiek Onderwijs Vlaanderen biedt **inspirerend materiaal** voor een eigentijdse beleving van de advent op school:

<https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/pastoraal/inspirerend-materiaal> > Advent/Kerstmis

Actueel

Op 24 december begint het Heilig Jaar 2025. Een Heilig Jaar is een oude joodse traditie dat er elke vijftig jaar een jubeljaar moest gehouden worden. De katholieke kerk zet deze traditie verder. Paus Franciscus kondigde aan dat dit heilige jaar als thema 'Pelgrims van Hoop' zal hebben. De opening gebeurt symbolisch doordat de paus de heilige deur van de Sint-Pietersbasiliek zal openen. Op datzelfde ogenblik zullen in drie andere kerken in Rome en op verschillende andere plaatsen in de wereld heilige deuren worden geopend.

Het thema 'Pelgrims van Hoop' wordt uitgebeeld in het logo van vier pelgrims, ontworpen door Giacomo Triviani. Vier figuren in verschillende kleuren verwijzen naar de mensheid in de vier windstreken. De verstrengeling toont de solidariteit, versterkt door het eerste personage dat zich aan het kruis vasthoudt. De golven duiden op de uitdagingen tijdens de pelgrimstocht van het leven. Het kruis loopt uit op een anker, dat de hoop symboliseert.

Het Heilig Jaar is een initiatief om gelovigen pelgrimerend samen te brengen om zo hun geloof te verdiepen. Ook wij worden als pelgrims van hoop uitgenodigd om onze identiteit te herontdekken. We kunnen erop ingaan door volmondig *ja* te zeggen.

© Christa Damen, Rome 2024

Feesten van de maand

25 DECEMBER

Kerstmis

Christenen vieren de geboorte van Jezus in Betlehem. De Zoon van God is mens geworden.

25 DECEMBER

Bada Din

Kerstmis wordt door hindoes in India gevierd als Bada Din, de Grote Dag.

26 DECEMBER

Chanoeka

Joden vieren hun lichtfeest, de herdenking van de terugkeer naar Jeruzalem na de ballingschap.

Allemaal anders

Mahatma Gandhi (1869-1948) werd geboren in een hindoe familie in India en studeerde rechten. Toen hij verhuisde naar Zuid-Afrika geraakte hij geïnteresseerd in mensenrechten. Hij keerde terug naar Indië en organiseerde geweldloos verzet tegen het Britse koloniale beleid.

Hij trok rond en bleef onvermoeibaar de vinger leggen op de zwakke kanten van het beleid, onder andere door hongerstakingen. Hij werd *mahatma*, de eerbiedwaardige, genoemd. Omdat hij tolerantie predikte, onder andere met de moslims van Pakistan, werd hij door een hindoe activist vermoord.

“Een samenleving moet worden beoordeeld naar de behandeling van haar minderheden.”

Gandhi zocht geen macht voor zichzelf. Hij geloofde in sociale rechtvaardigheid en tolerantie. Hij voelde zijn roeping en bleef trouw aan zijn overtuigingen, ook toen hij werd tegengewerkt zowel door radicale krachten als door de Britse koloniale autoriteiten.

Hij is een modern voorbeeld van een mens die geroepen werd tot grootse dingen en volmondig *ja* zei tegen de uitdagingen die hij tegenkwam.

“De beste manier om jezelf te vinden is om jezelf te verliezen ten dienste van anderen.”

Uit het werkveld

Armoede treft één op de vijf jongeren in ons land en sluipt onvermijdelijk ook je klas binnen. Werken met onze materialen maakt leerlingen en studenten bewust van wat armoede betekent, thuis en op school. Ze zien hoe armoede voor uitsluiting kan zorgen en ontwikkelen empathie voor leeftijdsgenoten. Tegelijk voelen kinderen en jongeren in armoede zich aanvaard en gesteund omdat ook hun verhaal aan bod komt.

Het thema van Welzijnszorg is *Samen voor waardig werk: recepten tegen armoede*. Al te gemakke-

lijk veronderstellen mensen dat werken *de* oplossing is om armoede te verhelpen. Dat klopt maar tot op zekere hoogte. Om armoede tegen te gaan, moet werk 'waardig' zijn.

Uitgewerkt materiaal vind je op www.welzijnszorg.be

